

ÚS DE LES LLENGÜES A LES ACTIVITATS DOCENTS

Acord núm. 141/2004 pel qual s'aprova el document de l'ús de les llengües a les activitats docents

- Document aprovat per la Comissió de Docència del Consell de Govern del dia 14/09/2004
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 29/09/2004

DOCUMENT ANNEX CG 22/9 2004

Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica
Setembre 2004

L'ÚS DE LES LLENGÜES A LES ACTIVITATS DOCENTS

1. Marc normatiu

L'ús de les llengües a les universitats del sistema universitari de Catalunya està regulat per l'Estatut de Catalunya, la Llei de Política lingüística i la Llei d'universitats de Catalunya i, a cada universitat, pel seus Estatuts.

Concretament, la Llei d'universitat de Catalunya estableix:

Article 6

Llengua

1. El català és la llengua pròpia de les universitats de Catalunya i, per tant, és la llengua d'ús normal de llurs activitats.
2. El català és la llengua oficial de les universitats de Catalunya, com també ho és el castellà. L'ús de les llengües oficials en les activitats universitàries es regeix per la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística.
3. En el marc de la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, el Govern i les universitats, en l'àmbit de llurs respectives competències, han d'estimular el coneixement i l'ús del català en tots els àmbits de l'activitat universitària i fomentar-ne l'aprenentatge entre tots els membres de la comunitat universitària.
4. D'acord amb la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, el professorat universitari, llevat del visitant i casos anàlegs, ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de llurs tasques acadèmiques. El Govern, d'acord amb la normativa vigent i mitjançant el Consell Universitari de Catalunya, ha de garantir que en els processos de selecció, d'accés i d'avaluació es concreti el dit coneixement suficient.
5. El Govern, d'acord amb la normativa vigent i mitjançant el Consell Universitari de Catalunya, ha de procurar que l'accés i la incorporació de nous membres a la comunitat universitària no alteri els usos lingüístics normals i el procés de normalització lingüística de les universitats.
6. El Govern i les universitats, en l'àmbit de les competències respectives, han d'establir programes de foment del coneixement de terceres llengües que puguin incloure tant l'ús d'aquestes llengües en les activitats acadèmiques de la universitat com l'oferta d'assignatures específiques de cada titulació.

I els Estatuts de la UPC:

Article 3

Objectius de la Universitat

La Universitat Politècnica de Catalunya és un centre creador i difusor de cultura, en l'esperit d'universalitat consubstancial al concepte d'universitat, com a via indispensable per a la consecució d'una societat més justa. Ha de posar una atenció especial en el foment de la cultura i la llengua catalanes, sobretot pel que fa als aspectes científics, tècnics, artístics i humanístics, i en la incorporació de la llengua catalana als àmbits de coneixement que són propis de la Universitat, per a la qual cosa estableix relacions amb les universitats de l'àrea lingüística catalana, en particular en el marc de l'Institut Joan Lluís Vives.

Article 8

Llengua

El català és la llengua pròpia de la Universitat Politècnica de Catalunya i el seu vehicle d'expressió normal. La Universitat Politècnica de Catalunya acull la llengua castellana, en convivència recíproca amb la catalana, en igualtat de drets per a tots els membres de la comunitat universitària, sobre la base del respecte a la llibertat d'expressar-se, oralment i per escrit, en cada cas en la llengua que es prefereixi. La Universitat ha de fomentar el coneixement i l'ús del català en tots els àmbits de l'activitat universitària i facilitar-ne l'aprenentatge a tots els membres de la seva comunitat.

Article 92

Terceres llengües

La Universitat, segons el que disposi el Consell de Govern, ha d'establir programes de foment del coneixement de terceres llengües, que poden incloure l'ús d'aquestes llengües en les activitats acadèmiques i l'oferta d'assignatures específiques de cada titulació.

Article 38

El Servei de Llengües i Terminologia

El Servei de Llengües i Terminologia és l'òrgan que planifica, organitza i gestiona les actuacions que tenen com a objectiu impulsar l'ús del català i la qualitat lingüística multilingüe en les activitats de la Universitat Politècnica de Catalunya, d'acord amb les directrius del Consell de Govern. El Servei de Llengües i Terminologia dóna suport als membres de la comunitat universitària mitjançant serveis i recursos lingüístics.

Article 181

Normativa i procediment aplicables als concursos, les comissions jutjadores i els contractes

El Consell de Govern estableix una normativa que regula tot el que es refereix als concursos, a les comissions que han de jutjar-los i a les característiques de cada tipus de contracte, atesa la Comissió de Selecció i d'Avaluació del Personal Docent i Investigador de la Universitat, d'acord amb les disposicions legals vigents i amb aquests Estatuts.

Aquesta normativa ha de tenir en compte el que disposa l'article 6.4 de la Llei d'universitats de Catalunya pel que fa a la concreció del coneixement suficient de les llengües oficials.

2. Acords del Consell de Govern de la UPC

L'ús de les llengües en les activitats docents no és problemàtic a la nostra universitat, però alguns aspectes de les disposicions esmentades requereixen un desenvolupament i, d'una altra banda, poden aparèixer puntualment dubtes en relació amb els quals convé establir criteris. És per això que el Consell de Govern de la UPC acorda:

1. Les disposicions legals vigents estableixen que tots els membres de la comunitat universitària tenen el dret d'expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que prefereixin. Aquest dret implica el deure de comprendre les dues llengües oficials.
2. Els centres docents poden demanar a cada professor **o professora** en quina llengua **o en quines llengües oficials** s'expressarà **habitualment** en les seves classes i, si ho consideren oportú, poden fer-ho públic, **en el ben entès que el professor o la professora té el dret de no pronunciar-se al respecte**.
3. **Amb l'excepció de les activitats a què es fa referència en el punt 6, en cap cas es pot establir que en un grup o en una classe s'exclougui l'ús de cap de les dues llengües oficials, ja que sempre ha de prevaler el dret a què es refereix el punt 1.** En la formació de grups s'ha d'evitar la segregació basada en la llengua d'elecció de l'estudiant, la qual, per tant, a més de ser una dada personal que ningú no està obligat a declarar, no es pot utilitzar com a criteri per a la formació de grups. Ningú no pot ser obligat a fer ús d'una llengua oficial diferent de la que prefereixi, ni a justificar la seva elecció, que no pot estar subjecta a cap condició.
4. La UPC, en el marc de les disposicions vigents, està oberta a totes les persones que hi vulguin estudiar, amb independència de la seva nacionalitat, de la seva procedència geogràfica i de la seva llengua d'elecció. Considera, a més, com un fet molt positiu la progressiva internacionalització del seu estudiantat i es proposa fomentar-la, dintre de les seves possibilitats. D'acord amb la Llei d'universitats de

Catalunya, ha de procurar que l'accés i la incorporació de nous membres a la comunitat universitària no alteri els usos lingüístics normals i el procés de normalització lingüística de les universitats. **La UPC ha de procurar, en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, que les estudiantes i els estudiants procedents d'altres països tinguin, abans d'incorporar-se a la Universitat, informació suficient de la realitat lingüística a Catalunya.** El fet que Catalunya i la Universitat tinguin una llengua pròpia no s'ha de veure com un obstacle, ans el contrari, el fet de facilitar el seu coneixement als nous membres que no la coneixen s'ha d'entendre com un element de la formació que la UPC els proporciona.

5. D'acord amb els articles 3 i 8 dels Estatuts de la UPC, la Universitat ha de fomentar l'ús i el coneixement del català i la seva incorporació als àmbits de coneixement que li són propis. Per tant, el professorat, els centres docents i els departaments han de procurar que estiguin disponibles materials d'estudi en català i han d'assegurar que l'estudiant pugui conèixer la terminologia corresponent a la llengua catalana pròpia de cada disciplina. A aquest efecte, el Consell de Govern, mitjançant el Servei de Llengües i Terminologia, es compromet a posar a l'abast del professorat i de l'estudiantat eines de formació inicial i especialitzada en llengua catalana, així com serveis de correcció, traducció i assessorament¹.
6. L'ús de terceres llengües en les activitats docents requereix l'aprovació de la Comissió Permanent del centre, que podrà autoritzar-la en programes que tinguin un caràcter internacional i en activitats incloses en programes de formació en terceres llengües. Òbviament no requereixen aquesta autorització les activitats de formació en terceres llengües.

¹ Vegeu l'annex "Eines i serveis que ofereix el Servei de Llengües i Terminologia per impulsar l'ús del català a les activitats docents".

ANNEX

Eines i serveis que ofereix el Servei de Llengües i Terminologia per impulsar l'ús del català a les activitats docents

○ Formació

Pel que fa a la formació en llengua catalana, s'ofereixen cursos d'iniciació per al professorat i l'estudiantat de programes de mobilitat, i també formació especialitzada, com ara cursos i assignatures de lliure elecció de redacció tècnica, terminologia i habilitats comunicatives, en les modalitats presencial, virtual i a distància.

Així mateix, des de l'SLT es coordinen les àrees d'autoaprenentatge de llengua catalana instal·lades a les biblioteques, on s'organitzen programes de formació que es poden seguir a distància, per mitjà d'Internet, amb tutories personalitzades i sessions de conversa. L'SLT també ofereix la possibilitat d'intercanvi lingüístic entre estudiantat i professorat de programes de mobilitat i autòcton.

○ Serveis de correcció, traducció i assessorament

L'SLT ofereix serveis gratuïts de correcció, traducció i assessorament, alguns accessibles a tota la comunitat universitària, com els programaris de traducció i correcció automatitzades i el servei de consultes lingüístiques i terminològiques via web, correu electrònic i telèfon; i d'altres destinats a col·lectius o unitats específics: per exemple, el PDI disposa d'un servei de correcció de material docent en català, les escoles compten amb el programa de traducció de material docent i els doctorands de la UPC poden participar a la convocatòria d'ajuts per a la correcció de tesis doctorals en català.

L'SLT contribueix al coneixement de la terminologia sectorial mitjançant l'elaboració de vocabularis i la creació de bases de dades amb informació sobre diccionaris, manuals de redacció, llibres d'estil, etc. d'interès per al professorat. El Servei també elabora material d'assessorament per donar suport al PDI en la redacció de textos tècnics i científics.